
OPSPORING EN POLITIE

OPSPORING EN POLITIE, JULI 2005

WILLY BRUGGEMAN

1. Het Haagse programma

In aflevering 30 van de *Orde van de Dag* verschenen interessante bijdrages (R. Van de Sompel, W. Bruggeman, P. Zanders, G. Vermeulen, J. Van den Heuvel, F. Henrard en P. Stevens, B. Frans) betreffende het Haagse programma (opvolger van het Tampere programma) voor toekomstige samenwerking binnen de zogenaamde derde pijler met een speciale focus op Europol. Deze pijler zou geïncorporeerd worden binnen het nieuwe Europese grondwettelijk verdrag. Deze problematiek is brandend actueel nu de grondwet lood in de zeilen heeft na de negatieve scores die bij referenda in Frankrijk en Nederland werden gehaald.

Hoewel de grondwet onder een lastig gesternte tot stand is gekomen, balancerend tussen "luchtfietserij" en bescheidenheid klinken de verdragsteksten toch ambitieus. Het Haags programma weerspiegelt de ambities van de grondwet en draagt dus bij tot de uitvoering ervan. Zonder dat verdrag blijft het Haagse programma echter een intentieverklaring die op vele punten de rechtsgrond mist om werkelijkheid te worden. Ook blijft er de tegenstelling tussen politiek bepaalde macht en politieel vertrouwen, diep geworteld in ongeschreven regels en de cultuur van de rechtshandhavingorganisaties.

Uit een historische terugblik blijkt duidelijk dat Europol telkens op het snijvlak zit tussen "wideners" en "deepeners", die veeleer voorstander zijn van een progressieve modulaire opbouw. De vrees bestaat dan ook dat, ondanks positieve indicatoren over de toekomst van Europol, de organisatie tot het inwerking treden van de grondwet, de speelbal zal blijven van de Europese politiek.

Kenmerkend is ook het feit dat wat de "joint investigation teams" betreft, bijna alle lidstaten verzuimd hebben een autonome grondslag voor hun werking te creëren.

Er is dus nog veel werk aan de winkel, zowel op politiek als op professioneel niveau.

2. Hervorming van de Nederlandse politie.

De Stuurgroep Evaluatie Politieorganisatie (waar W. Bruggeman deel van uitmaakt) heeft onder voorzitterschap van mevrouw J.M. Leemhuis zijn rapport aan de Ministers van Binnenlandse zaken en van Justitie aangeboden op 30 juni 2005. In het rapport "Lokaal verankerd, nationaal versterkt", concludeert de Stuurgroep dat er geen nationale politie moet worden ingevoerd in Nederland. De Stuurgroep stelt een concern Nederlandse politie voor bestaande uit ondermeer de regiokorpsen en het Korps landelijke politiediensten (KLPD).

In dit concern zijn de regiokorpsen en het KLPD belangrijke onderdelen. De aansturing vindt plaats door een concernbestuur dat verantwoordelijk wordt voor de concernbesturing en afspraken maakt met de ministers over de te leveren prestaties. Het bestaande aantal regio's kan in dit voorstel worden gehandhaafd. In het concern kan efficiency en effectiviteit worden bereikt door meer eenheid en standaardisatie in bijvoorbeeld de ICT van de politie. De Stuurgroep pleit er ook voor om op lokaal niveau meer invloed te geven aan de gemeenteraden. De huidige regionale colleges moeten dan opgaan in een regionaal veiligheidsbestuur, dat afspraken maakt met de regionale korpschef over de te leveren regionale en lokale prestaties van de politie. De korpschef krijgt de dagelijkse leiding, inclusief het beheer over zijn regiokorps.

Het rapport en de vele reacties die dit heeft uitgelokt zijn op internet ten overvloede te vinden en vanaf september starten een aantal congressen i.v.m. deze materie.

3. Hervormingen bij de Belgische federale politie in voorbereiding.

In maart 2005 heeft de werkgroep "Bruggeman", ingesteld op initiatief van de Ministers van Binnenlandse zaken en van Justitie, haar eindverslag neergelegd.

Samengevat stelt de werkgroep voor om:

- de betrokkenheid van de lokale politiekorpsen bij alle materies die de hele geïntegreerde politie en werking betreffen beter te organiseren;

- een horizontale strategische plannings- en coördinatie dienst te organiseren bij de commissaris-generaal;
- de algemene directies bestuurlijke politie, gerechtelijke politie en operationele ondersteuning respectievelijk bij te sturen;
- een algemene directie niet-operationele ondersteuning in te richten (door integratie van de algemene directie personeel en logistiek);
- de rol van de Dirco's te herzien;
- en het aantal mandaatfuncties drastisch te rationaliseren.

Recent heeft de Minister van Binnenlandse zaken aangekondigd nog verder te willen gaan door het afschaffen van de algemene operationele steun directie en integratie van de onderdelen ervan bij andere directies.

4. De veiligheidsmonitor

De veiligheidsmonitor 2004 werd zoals voorgaande jaren georganiseerd op federaal en lokaal niveau. In 2004 werd er meer bepaald een lokale monitor georganiseerd in de 73 gemeenten met een veiligheids- en preventiecontract. Indien de gemeente deel uitmaakt van een meergemeentzone, werden bijkomende enquêtes uitgevoerd in de andere entiteiten van deze zone om zodoende ook tot valabele gegevens op zonaal niveau te komen.

De politiediensten hebben de resultaten geïnterpreteerd in samenhang met de geregistreerde criminaliteitscijfers, wel in de wetenschap dat de veiligheidsmonitor het product is van subjectieve waarnemingen en uitspraken van de burgers over onveiligheid. Het blijkt nu ook dat de centrale gegevensbank van de politie (ANG) sneller werkt en vollediger zou zijn.

Vergeleken met 2002 kan gesteld worden dat over het algemeen de bevolking zich veiliger voelt.

Gedetailleerde resultaten zijn beschikbaar op de website van de politie.

Wel is het te betreuren dat er nog steeds geen vergelijking is gebeurd met de parket gegevens, vooral om reden dat deze een ander beeld geven van de behandelde gevallen op parketniveau, dan dit geboden door de geregistreerde politiegegevens.

De problemen die kunnen rijzen bij het vergelijken met cijfers van de vorige jaren zijn voldoende belicht in een artikel van de hand van P. Ponsaers en W. Bruggeman in Panopticon maart-april 2005 (*De statistische chaos voorbij?*)

5. Jaarverslag Comité P

Het jaarverslag Comité P is gepubliceerd en zoals het nu stilaan gebruikelijk wordt bevat het een aantal vaststellingen betreffende de werking van de politiediensten met telkens daaraan gekoppelde aanbevelingen.

De pers onthoudt vooral het feit dat de Belgische politie hoogdringend werk moet maken van meer aandacht voor tucht en normvervaging. De reden is dat discipline, nauwkeurigheid, deontologie en professionalisme verminderd zijn. Ook is er nood aan een werkbare plichtenleer.

6. Politievrouwen.

Op 26 april 2005 vierde de Vereniging voor Belgische politievrouwen haar tiende verjaardag. Dit was een gelegenheid om een stand van zaken op te maken betreffende de vooruitgang van de plaats van de vrouw binnen de politie. Algemeen gesproken bleek er vooruitgang geboekt, maar de af te leggen weg naar het perfecte evenwicht is nog ver.

De legitimiteit van de politie hangt onder andere af van het feit dat haar samenstelling een weerspiegeling is van de maatschappij. De dienst gelijke kansen en diversiteit heeft als taak deze diversiteit binnen de geïntegreerde politie te bevorderen.